

ПІДСУМОВУЄМО ОСВІТНЮ ПРАЦЮ ЗА 1929 Р.

Летбридж, Алта.

В неділю, 5. січня п. р., у відділі ТУРФДім в Летбриджі, Алта., на річних зборах і з'їзді вибраний робітником.

На цих зборах були вибрані зарядовці, як голова заряду, секретарі і т. ін. Всі вони на другий день приймали від старших урядовців працю, щоб далі провадити свої обов'язки. Знову ж, як робітників 1930 року, цього не прийняв від робітників з 1929 р.

Не прийнявши від старшого робітника нічого, я все таки, хочу сказати про стан нашого відділу ТУРФДім у всіх його галузях праці з початком 1930 року, аби потім з кінем п. р. можна було підвести підсумки праці товаришів.

Освітня праця в ТУРФДім. Освіта у нас стоїть дуже високо: немає ніякої школи, для нетрадиційних і малотрадиційних, хоч учителя є, та і заставляють таких шкільних вчителів, які не читався, бо більше часу, бездіяльність шкільних вчителів не існують. Тільки на читання візиту 10 візиту ТУРФДім на кінець 1929 рік був призначив 40 хвилин часу, хотіли бачити з життям товаришів не по знайомилася, бо читання його так було не докінчене.

Якщо ж причина такої застопореності в освітній праці в тому, що коли сили для провадження освіти у нас є і виявляється необхідність впровадження її.

А причина є та, що нарівні з силами, базисними провести в життя будь-яку добру працю, є сили, що завжди ставлять опір, це так звані "кічні опозиціонери". Не роздумуючи над тим, яка користь з їхньої опозиції і навіть не маючи в своїм опору відоміших фактів, гвалтують: що з цього нічого не вийде, що є пропозиція, що то не добре, а то й навіть часами годиться, яке "воно" мають працю так проповувати. І справа освіти, чи що будь-яке провадження.

Наші діти, що дуже рідко бувають, сили освіти і провадять так, наші діти товаришів, бажаючи розвитку освіти) все таки проведуть в життя цю гарну і догадують на ділі велику потребу зробленою, тоді опозиціонери замовкають, але не забувають свого "рідного" опору, продовжують його вперед давати. Завжди безглуздім балакають про непотребу лекцій, про неможливість засвоєння шкільної програми, забуваючи про те, що це не програма, а це більше в освітній праці вперед.

Важалі праця товаришів при кінці 1929 року і з початком 1930 їде вперед темпом, який то було попередній і бажаючі, щоб товаришів не тільки це не збавили з теперішньої своєї шляху, а ще далше в освітній праці вперед.

Секція Молоді.

Секція Молоді — це одне в Летбриджі, про що можна сказати лево багато гарного.

Мають школу, якої не знають, мають оркестри, де старіються грати як найкраще, мають бесідничий гурток, в якому приймають дуже живу участь і т. інше.

Одна біда тільки, що наша молодь дуже галаєлива і несповідана. В час "представлень" чи концерту гурткою так, що не чути нічого на сцені, або як надкукують біди балачки, то, аби вивинитися з місця, гальном ти сунуться на двір.

Мистецька праця.

Мистецька праця теж недалеко відійшла від освіти. На нашій сцені не дуже багато виставляють усього хляму, який давно треба було усунути.

А до того наш драмгурток старіється як найбільше протягом року відіграти п'єсу, тільки не як найкраще. Буває часами по 1 чи 2 пробах грають представлення і, звичайно рід, шукують виходити не так, як повинно. Забувають товаришів, що в театрі грою ми зобов'язуємо слухачів прийти на друге наше представлення і, "бізнес" (погіршення). Коли б відіграти будь-яку п'єсу з належною підготовкою, не рахуючи витратного часу, тоді б таке представлення задовольняло слухачів і притягнуло їх прийти на друге представлення. Виставкою відоміших мистецьких творів ми виховали б в належному дусі слухачів.

Праця Жінсекції

Жіноча Секція на освітній полі далеко країни зробила поступ, ніж інші товаришів.

Не дивлячись на труднощі, і ділами товаришів аустричани в своїм бажаючі виникати стійку групу, з'явившись у нас і певною мірою в реляційно стійкої газети) вони не труднощі поборали і з кожним висуком стійка газета Ж. С. працює як по своєму змісту, так і зовнішньому вигляді.

Мають також товаришів по вітрянці стійке читання, на яку приходять поважно число членів. Відбувають кожного місяця свої місячні збори, хоч правила, не при повному числі членів, відбувають засідання заряду з усіх комітетів і мало-помалу роблять діло.

Важалі праця товаришів при кінці 1929 року і з початком 1930 їде вперед темпом, який то було попередній і бажаючі, щоб товаришів не тільки це не збавили з теперішньої своєї шляху, а ще далше в освітній праці вперед.

УРДШКОЛИ, ВЧИТЕЛІ І ЇХНЯ ПРАЦЯ.

Мус Джо, Саск.

Перед одинадцятим з'їздом ТУРФДім мусить бути обговорено питання УРДШКОЛИ, яке існує у всіх наших відділах ТУРФДім.

Минулі два В.О.К. і конференції вчителів і представників Ц.В.К., які відбулися в Торонто, Форт-Вільям, Вінніпег і Едмонтон не виконали ще усіх вимог УРДШКОЛИ.

Якщо ж вимоги? — дехто запитає. Зараз в нас завведено нове навчання. І хотів би вчителі усвідомити одних і тих самих інструкцій про нове навчання, але це є особлива прикмета кожного вчителя і окрема, яку він провадить навчання в школі.

Коли наступає зміна вчителів, тоді забере місяць два або три, поки вчителі учнями не прищипляться до праці.

Отже, на мою думку, треба зробити справу перешкоди вчителів, бо це паралельно працює в наших школах і праця в організації.

Одинадцятій з'їзду мусить цьому якось зарадити.

Держим вчителів треба будувати, що коли вони є вчителями, так нехай ними будуть, а не диктаторами, як це буває по деяких місцевостях і за малечку дрибнучи не треба заряду усвідомити від праці.

А членам наших організацій треба також сказати, щоб більше вийшли до праці в організаціях. Такі роботи як замітання, навізання і побіжки, можуть за першою ліквідувати усі члени організації. Вчителі похай працюють більше над собою і в організації, бо коли членство не дає, наслідком нашим вчителям працювати над собою, то дітвори переросте в наших вчителів і дрибнучи. Де вже можна заперити ці деякі відділи, що дітвори в мушці наших вчителів переростає, бо наші вчителі поза організаційною працею не мають часу працювати над собою, а дітвори працюють.

Ця сама дітвори грає в наших оркестрах, якою провадять наші вчителі і коли вони бачать в дрибнучанні промахи, тоді починають втрачати повагу до вчителів, а неохочуться йти до оркестрів і в гурток, бо вони прагнуть чогось кращого, а того наш вчитель не може дати, бо сам і знає.

Над цією справою одинадцятій з'їзду мусить застановитися серйозно.

Цей коротенький намір наших недовгомагів в УРДШКОЛІ і організації похай послужать за предмет в дискусії.

Давид Спінк.

"ДІТИ АГАСФЕРА" НА СЦЕНІ.

Кенора, Онт.

Дня 1. січня п. р. аматорський гурток при відділі ТУРФДім в Кенора, Онт., відіграв трагедію С. Бела "Діти Агасфера" або Гімм Нухиди.

Ця майже шукла представлення боротьбу, не як двоє родин, але тут виступає як би два світи вселенної. Один світ, що живе в достатках і розкошах, гостить в себе різного рода панів, аристократів і всіх тих, а по тім і без гостини добре живуться; другий знов світ, це бідна, живильна родина, що не маючи спроможності вивчити синів, бідна мати, вдова, псує як одним одну дочку в розпусне життя в цілі добуття грошей на науку для сина в тій школі, що як син покінчить науку і стане лікарем, то за все відплатиться.

На жаль, не сталося так, як бажалося. Син, ставши лікарем, забув про свою родину і навіть свою наречену полишив, обдуривши її, а самий оженився з дочкою багача біржовика і живє по багачьому. Коли він довідується від свого товариша-студента, що в його родинних сторонах панує тиф і що бідні населення, очікує помочі від нього, він забуває це сміхом і каже "що там своїки, що таді рідня, щоб нам було добре".

Не знав він, що робилося по за його плечима. Жена багача, захопана в другім багачеві до неї рівним, а тесть багач, хоч і прийняв його за зятя, так це тільки ради професії, а по за тим називав його друином, бо він збіднів. Коли дізнався Давид (так називався той лікар), що дитяче кругом нього щось веде, а навіть приловив дівку на поцілунах з полюбивим, ком і звернув на те її увагу, вона просто сказала, що "ми тебе за гроші купили і ти мусиш мовчати".

Давид, побачивши свої блудні, покінчив панське життя і прийшов до своїх. В дома застав найгорнішу нужду. Молодий брат копає на смертній постелі, а мати постарілася до непізнання. Коли він

Знов сестра Феня починає плакати, а при стрічі з ним рухити йому не хоче подати, а тільки за намовою брата того, що вмирає, працює Давидови його прощати.

Бідний Іцко (так називався молодший брат Давида), як перед смертю застогнав, як попросив дбучка, то публіка десь зворушена, хлинула від пляму на сід.

Що до аматорів, то зі своєю роль виваляється несподівано добре.

Побажаним було б, щоб згадану шуклу аматорської гуртки відіграти по цій Канаді.

Вінніпегі скажу хоч єдиному до публіки. На жаль, є ще люди, що не розбираються, на що дивляться і що чувають, а тільки олів не мають на думі, щоб довести насміятися. І в тім моменті, де одним від жалю плакати хочеться, другі вибухають сентиментальним сміхом.

Такожому треба більше цікавитися тим, чи вистава до сміху, чи до пляму й більше звертати увагу на саму шуклу, чим на особисті розмови в часі представлення.

Присутній.

ЖЕРТВИ НА ПОЛЬ РОБІТНИЧИЙ ДІМ.

Медфорд, Саск.

Колективувалі С. Стемпковські, якому зложили по \$100. П. Стемпковські, Ф. Стемпковські, Ф. Шиник, Г. Калаша, В. Борнік, М. Мазурик, П. Павловський, М. Бельський, П. Стефанко, А. Шквал, С. Паборнік, П. Чарториский, О. Рень, А. Мисинський, І. Р. Станей, П. Самборський, Г. Малак, Г. Шравер, П. Кушпер, Т. Емук, А. Кючак, Ф. Блоуз, Ф. Ружак, Г. Дембський, по \$50: П. С. Стемпковські, І. Колячок, В. Галушак, Г. Янчик, З. Пондзі, І. Селенський, А. Селба, А. Темба, В. Мушка, В. Копаля, І. Грива, В. Шкарпінський, Г. Павлуз, І. Тарель, А. Стефанко, П. Червиль, І. Кривоногий, М. Коваль, по \$25: С. Петельський, В. Горавецкий, М. Пеграс, П. Дембський, В. Охавий; разом \$6350.

Кануексінгтон, Онт.

Колективувалі С. Чика, якому зложили складуючи по \$100. С. Чика, С. Тинський, Л. Колбан, Ф. Обромний, М. Круш, М. Фалька, С. Лейбор, М. Копаля, по \$50: П. В. Калужик, І. Камарик, В. Берман, Н. Польков, Н. Андий, П. Колзю, В. Злато, К. Бернат, С. Осипчук, Ф. Кулик; разом \$1100.

Ріджайна, Саск.

Колективувалі Б. Левчик, якому зложили по \$100. А. Демонтовський, Т. Суєвський, П. Мельник, П. Уайнши, Г. Сенешини, Ф. Мін, П. Рудик, Н. Матусь, Ф. Сабак, П. Копп, Н. К. Трапак, А. Чиньскі, М. Говенко, А. Знозюльскі, П. Кордиль, Ф. Ніс, А. Шнод, Д. Пашингов, по \$50: П. Шургут, Р. Калезюк, Б. Миховська, І. Катерин Корнська 25 п.; разом \$2075.

З Вінніпегу, на зложання вугільного каміону, по \$500. Д. Миховський, Півот Куман, Анна Куман.

З Монреалу, К. Мотла \$200. Півот Банушкі \$400.

Спростовання. В одному місці подано назиско "Сабович", а мало бути "Лабович". Так теж, як інших товаришів, яких імена ми могли подати помилково, заряд ПТР переправляє, в рівночасно даєши широкосердечно всім тим, які привинилися до збирання жертв на перший дієно Робітничий Польський Дім в Канаді, в якім буде відбуватися дієно кавсона робітничої освіти. При цій заряд просить всіх тих, до яких вистали є листи на збирання, щоб поспішили і пристали свої листи не час, бо треба пожиткувати в пресі. Нескі листи і гроші слати на адрес секретаря: Joseph Blok, 922 Manitoba Ave., Winnipeg, Man.

Кожний робітник мусить мати "ПРОГРАМУ КОМУНІСТИЧНОГО ІНТЕРНАЦІОНАЛУ". Найважливіший документ міжнародного революційного руху від появи Комуністичного Маніфесту Маркса і Енгельса. Програма Комуністичного Інтернаціоналу містить в собі теорію і практику комуністичної партії. Є це об'єднання фундаментальної філософії Маркса і Леніна з дозрілою боротьбою працуючої класи. (Брошура в англійській мові).

Замовляйте негайно, доки засібі не виперстали. Ціна 25 центів.

Workers Publishing Co., Room 14, 163 1/2 Church St., Toronto, Ont.

ПОВІДОМЛЕННЯ. ОКРУЖНІ НАРАДИ ВІДДІЛІВ ТУРФДІМ В ФОРТ ВІЛ'ЯМ, ОНТ., І ОКОЛИЦІ.

СПЕЦІАЛЬНІ СПІЛЬНІ ЗБОРИ ВІДДІЛУ СЕКЦІЇ МОЛОДІ У ВІННІПЕГУ

Цією повідомляється всіх членів і членкинь відділу С. М. у Вінніпегу, що в неділю, 19. січня, в 10.30 годино рано, відбуються спеціальні перестроєві збори. На цих зборах будуть обговорювати програму III Конференції Сесій Молоді і вважуватися вибір делегатів на конференцію. Буде також говорити тов. Фарбер. Просимо всіх членів прийти і взяти активну участь в нарадах. Заряд.

ІСТ КИЛДОНАН, МАН.

Старшим відділу Р.Т. в Іст Килдонан, Ман., відіграється в суботу, 18.го січня, в УРД, в Іст Килдонан прекрасну драму-трагедію Карлена Карого, в 4-ох актах і в "БОДНА-РІВНА". Драма, як виставляється перший раз на сцені УРД в Іст Килдонані, зміст надзвичайно цікавий. Аматори через довгий час роблять старання, щоб гра вийшла успішно. Ви побачите і побачите прекрасні сцени, діалог з великим інтересом, помагається і зарпонується всіх членів і членкинь відділу Р.Т., щоб обов'язково прийшли на не гарне представлення, як також всіх любительів мистецтва в Іст Килдонані і в Іст-Вуді. Початок в годині 8.30 вечером. Вступ 25ц. для дорослих, а 10ц. для дітей.

Повідається до відома всім членам робітничих організацій, які зустрічаються при УРД, що в неділю, 19. січня, в 2-ій годині пополудні відбуються СПЕЦІАЛЬНІ СПІЛЬНІ ЗБОРИ. Присутність всіх членів і членкинь колективною потребою. Заряд.

ТРАНСКОНА, МАН.

На домігання членства відділу Р.Т. драмспівгурток при відділі ТУРФДім відіграє в суботу, 18. січня 1930 р., в залі УРД, в Трансконі, другу раз надзвичайно асесу і смішною комедію на три дії А. Шатковського і в "ТРОХ ДО ВИБОРУ". Перший раз відіграно цю цікаву і принесла комедію з великим успіхом. Більше глядач було відомо, ніж в комедії "Трох до вибору". Ми певні, що другим разом ця шукла буде ще краще поставлена і тому ми вважимо українських робітників і робітниць Трансконі не оминути цієї шукли, а прийти масово на виставу цієї шукли. В ній комедія виступають вибори аматорів і аматорки. Вступ 25ц. і 10ц. Початок рино в годині 8.30 вечером. Приходьте громадсько.

Ринкою повідомляється, що наш драмспівгурток, при допомозі нового режисера та диригента, приготував і в скорім часі виставить неможливу драму-оперету в 5-ох актах і в "ОБІН-НЕ ХОДИ ГРИЦЮ ТА НА ВЕЧЕРНИЦІ". В ній драми виступають хор і супровод оркестри. І буде варто побачити. Тому сподіємося на охочих.

ТЕЙЛОРТОН, САСК.

Старшим Транспівгуртка при відділі ТУРФДім в Тейлортоні, Саск., відіграється в суботу, 18. січня 1930 року, в 8.30 годино вечером, в сільсько-шкільському залі, сільсько-шкільської школи, Товаришів і товаришів. Не оминути нагоди побачити цю драму, яка представляє життя бідних селян на Україні за часів царської Росії. Проводять побачити, як то клясеся жалюся бідному народоні, а особливо Радянської України під царою сільських куркуль і риних дрибнучиків, які сьогодні опинилися на капіталістичному шляху і дрибнучать старіються всім сільським дітям і дітям злобучих революцій. Хто не прийде, то левно буде жалувати.

БІНФЕНТ, САСК.

Оним доповідьється всіх членів і членкинь відділу ТУРФДім в Бінфенті, Саск., що зобов'язані на яку ви закусити тивети, і яка мала відбуватися в грудні 1929 р., відбувається аж на 10. березня 1930 р. Просимо задержати тивети до відповідного дня. Заряд.

ПЕРЕДНОНВЕНЦІЙНІ ЗБОРИ ВІДДІЛУ РОБ. ЗАПОМОГОВОГО ТОВАРИСТВА У ВІННІПЕГУ

Передконвенційні збори відділу Робітничого Запомогового Товариства у Вінніпегу відбуються в НЕДІЛЮ, 19. СІЧНЯ, в годині 2.30 по полудні.

Обов'язком всіх членів і членкинь прийти на ці збори і взяти участь в нарадах та винести пропозиції до Шестої Конвенції.

При вході до залі треба виказатися член, книжечкою.

РОБІТНИКИ І ФАРМЕРИ! СВЯТКУЙТЕ 4. РІЧНИЦЮ ІСНУВАННЯ УКР. РОБ.-ФАРМ. ДОМУ У ВЕГРЕВІЛ, АЛТА.

Оним подіаємо до відома всім робітникам і фермерам у Вегревіл і околиці, що з нагоди ювілейного свята У.Р.Ф. Дому у Вегревіл устроюється в НЕДІЛЮ ВЕЧЕРОМ, 26. СІЧНЯ

КОНЦЕРТ-МІТІНГ

На сему концерт-митингу розкажуть про працю місцевого відділу ТУРФДім, а представники з інших місцевостей і представник Провкому з Едмонтону виступають з привітними промовами. Концертна програма багата.

В ПОНЕДІЛОК, 27. СІЧНЯ драмгурток відіграє історичну драму п. н. СТЕПОВИЙ ПІСТЬ. Цю драму ставиться перший раз в цій місцевості.

У ВІВТОРОК, 28. СІЧНЯ відбувається ТОВАРИСЬКА ЗАБАВА при добрій музиці в великій розігравці партійних річей.

ПРИХОДЬТЕ ГРОМАДНО ЗІ СВОЇМИ ЗНАЙОМИМИ.

Завжди нова й цікава драма! ЮНАЦЬКА ЧАСТИНА ДРАМСПІВГУРТКА І ПЕРША ТРАГА ГРУПИ МАНДОЛІНОВОЇ ОРКЕСТРИ ВІДДІЛУ ТУРФДІМ У ВІННІПЕГУ. Відіграють в СУБОТУ, 18-ГО СІЧНЯ 1930 РОКУ. В УКР. РОБ. ДОМІ У ВІННІПЕГУ. Велику народну драму в 5 актах А. Л. Суходольського під назвою: ХМАРА. Драма ця належить до найкращих українських народних драм і носить славу завжди нової та цікавої. Вона густо переплетена прекрасними співками і танцями. А що виконують її юнацька частина драмспівгуртка, де немає ні одного жонатого, а лише сама молодь і перших дві групи мандолінової оркестри, то певним є, що всі глядачі будуть задоволені. Тому в суботу, 18. січня, приходьте численно до Укр. Роб. Дому і квітче з собою своїх знайомих. ПОЧАТОК ТОЧНО В ГОДИНІ 8.30 ВЕЧЕРОМ. ЦІНА МІСЦЬ: 40 і 25 ЦЕНТИВ. В НЕДІЛЮ ВЕЧЕРОМ, 19. СІЧНЯ 1930 Р., ВІДБУДЕТЬСЯ КОНЦЕРТ, ЯКИЙ УСТРОЮЄ ВІДДІЛ ЖІНСЕКЦІЇ.